

Примљено 07. 04. 2006			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	404/8		

**НАУЧНО – НАСТАВНОМ ВЕЋУ
ПРИРОДНО МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ**

На редовној седници Наставно научног већа одржаној 27 јуна 2005 године, одређени смо у комисију за преглед и оцену докторске дисертације мр Славка Бранковића, дипломираног биолога и асистента Природно математичког факултета у Косовској Митровици под насловом:

Популациона истраживања степена генетичке хомозиготности деце специјалних школа и алкохоличара.

Пошто нам је кандидат у завршној форми предао рукопис свога рада, подносимо о истом следећи

ИЗВЕШТАЈ

Докторска дисертација мр Славка Бранковића *Популациона истраживања степена генетичке хомозиготности деце специјалних школа и алкохоличара*. Написана је на 92 стране уредно откуцаног текста, поред 28 табела и 6 графикона на којима су приказани добијени резултати. Рад се састоји од седам основних поглавља, од којих је увод написан на 41 страни. Циљ рада и Материјал и методе на 6 страна. Резултати су изнети на 16 страна, Дискусија на 11 страна, Закључци на 3 стране и Литература са 97 референци на 15 страна.

У *Уводном делу* кандидат разматра значај и удео генетичких и срединских фактора при настанку предиспозиција за одређене болести зависности - алкохолизам, као и за стања која можемо окарактерисати као смањење опште интелигенције код узорака деце са посебним потребама из специјалних школа. Посебно тежиште ставља на популационо-генетичком приступу. тј. на процени типа индивидуалне варијабилности код узорака деце специјалних школа и алкохоличара, у односу на узорак деце из регуларних школа и особа које нису регистровани алкохоличари. При овоме се опредељује да у своме раду покуша да изврши процену степена генетичке хомозиготности код оваква два типа узорака, коришћењем оригиналне методе (ХРО-тест), која се већ више од 10 година примењује у популационо генетичким истраживањима нашег становништва (Кнежевић 1984, Маринковић 1989; Благојевић и сар. 1989 и др.)

Циљ рада је био да се кроз праћење присуства у рецесивном облику 30 одабраних квалитативних морфолошко-физиолошких карактеристика утврде евентуалне разлике у степену генетске хомозиготности код деце специјалних и регуларних школа, као и оболелих и здравих особа при томе се кандидат определио да оваква истраживања проследи на узорцима особа оболелих од болести зависности - алкохоличара и здравих особа. Осим овог типа генетске полиморфности праћена је и фреквенција алела, односно дистрибуција гена проучаваних својстава

У оквиру поглавља *Материјал и методе рада* наводи се да су испитивања извршена на узорцима деце из специјалних школа у Врању (95), Лесковцу (158), Нишу (215), Пироту (180) и Краљеву (88), као и контролним узорцима деце из регуларних школа. Такође су испитивања извршена и на узорку особа оболелих од болести зависности - алкохоличари, и здравих особа које нису регистроване као алкохоличари.

Добијени *Резултати* приказани су на 28 табела и 6 комплексних графикана. На први поглед се из почетних табела уочава значајна разлика у односу на тип и степен индивидуалне варијабилности између контролног узорка и узорка деце из

специјалних школа и алкохоличара. Наиме, док је од 30 посматраних квалитативних особина у контролном узорку деце из регуларних школа свака пета била присутна у хомозиготно рецесивном облику (6,53 - 7,19), код деце из специјалних школа то је била свака трећа (8,05 - 9,05). Такође код контролног узорка здравих особа које нису алкохоличари свака шеста је била присутна ($5,56 \pm 0,17$), а у узорку алкохоличара свака четврта ($7,58 \pm 0,17$).

Руководећи се идејом да пропрати и утврди степен генетичке хомозиготности код деце специјалних школа и алкохоличара, као и контролних узорака, кандидат утврђује присуство различитог броја ХРО у испитиваним узорцима. Наиме, упоређујући заступљеност ХРО код деце из специјалних и регуларних школа, уочава се јасан тренд увећања хомозиготно рецесивних карактеристика код деце из специјалних школа. Истоветан тренд је уочен и поређењем узорака алкохоличара и контролног узорка, где је код алкохоличара увећан просечан број ХРО у односу на контролу. Пратећи дистрибуцију ХРО у оквиру испитиваних узорака, кандидат утврђује растући тренд код узорака деце специјалних школа и алкохоличара, у односу на контролне узорке.

У поглављу *Дискусија* кандидат на одговарајући начин разматра добијене резултате и и пореди их са релативно малим бројем анализа које су се бавиле овако оригиналним приступом у проучавању човекових популација. Истиче најважније податке који су добијени у овом раду и налази одговарајуће тумачење.

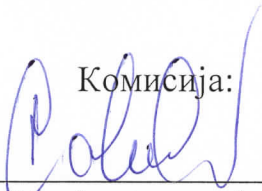
Кандидат је у овом свом раду испољио висок степен способности да разматра промене које се дешавају на популационо –генетском нивоу. Не подцењујући значај и утицај других фактора на генетску конституцију испитиваних узорака, добијени резултати указују на специфичну учесталост одређених генетско – морфо-физиолошких одлика.

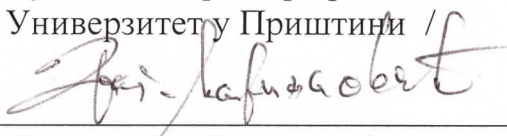
Овај оригиналан рад свакако заслужује нашу позитивну оцену, па молимо Научно-наставно веће Природно-математичког факултета да прихватањем овог извештаја омогући кандидату мр Славку Бранковићу

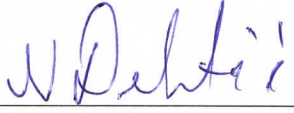
да усмено брани своју докторску дисертацију под насловом **Популациона истраживања степена генетичке хомозиготности деце специјалних школа и алкохоличара.**

03.10.2005 год.

Комисија:

/ Др Гојко Савић, ред.проф. ПМФ-а
Универзитет у Приштини /

/ Др Драгослав Маринковић, ред.проф.
Биолошки факултет, Универзитет у
Београду /

/ Др Небојша Делетић, доцент, Пољопр-
ивредни факултет, Универзитет у Приш-
тини /